

VÄGEN TILL DIN BÄSTA INVESTERING

börshajen

N° 1 2018

**HEJ DÅ,
BESLUTSÅNGEST**
Odin Fonder hjälper nybörjaren komma igång med sparandet. **S.14**

**BLI DIN
EGEN BANK**
Lendify öppnar upp marknaden – nu kan spararna också tjäna pengar. **S.8**

Tieto
**De får tekniken
att flyga**

Ishtar Touailat: "Det skarpaste som sker i hela Europa". s.10

Distribueras i Dagens Industri 2018

Win-win! Jämställdhet ger bättre business

Jämställda Fonder om varför du ska satsa lite mer medvetet. **S.13**

Minska risken i ditt sparande

Prisbelönta ICK Fonder lär dig placera i rätt räntor. **S.3**

"Hållbara investeringar är som ett par glasögon"

Nordeas smarta modell fångar upp riskerna som andra missar. **S.16**

œž'•" €' "ž-‡ ž

Ett år... ett halvår... en månad... nästa vecka!

"% š†(†œffž €" skriver det här är det bara några dagar kvar tills Hovet fylls av människor som vill lära sig mer om det jag brinner för allra mest: sparande och investeringar.

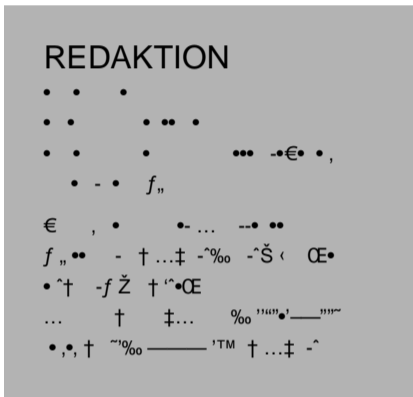
haft på vägen och då har eventet inte ens börjat.

†•"•† ž ‡ sinnen, vässa era pennor och fram med era anteckningsblock för nu välkomnar jag er till 2018 års upplaga av Börshajen Academy!

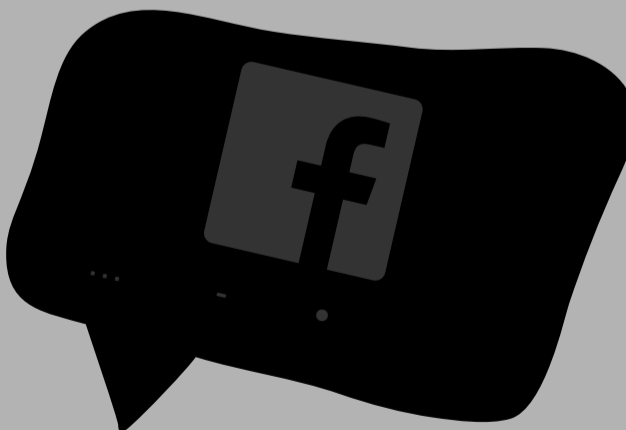
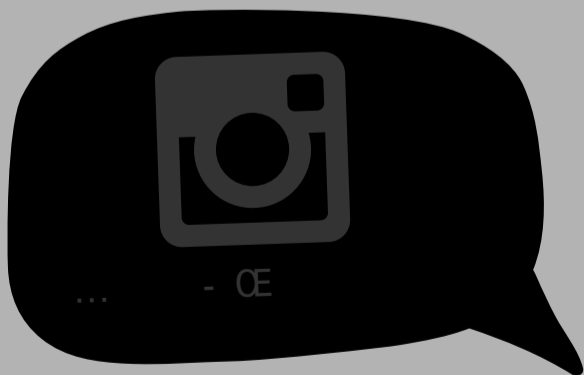
"•œ(..."œ den 5 maj ett bevis på att vill man så kan man, ingenting här i livet är omöjligt så länge man bestämmer sig. Det är också en dag som är starten på något större, en dag där vi tillgängliggör kunskap på ett nytt sätt och det enda vi kräver av er i gengäld är engagemang. Kunskap om något så viktigt och grundläggande som ekonomi ska aldrig kosta.

/Andra Farhad

€" œ žff år har vi alltså planerat för att göra den 5 maj till en oförglömlig dag för alla besökare och tiden har bokstavligen sprungit iväg. Jag har under det gångna året utmanat mig själv era gånger i veckan och jag vill att ni lovar mig en sak: gör det ni också. Det har varit, för att använda ett slitet uttryck, blod, svett och tårar. Men wow, vad roligt vi har

Bli en Börshaj!

börshajen

Lars Bredenberg

SENIOR FONDANALYSER
 OCH PORTFÖLJHANTERING
 I FONDSEKTORN
 I SVERIGE

Minska risken med rätt ränteplaceringar

Ett viktigt antagande i teorin som underbygger de nansiella marknaderna är att risk och avkastning hänger ihop. Tar du högre risk kan du få högre avkastning, vilket förklarar varför aktier historiskt har haft högre avkastning än obligationer. Men eftersom aktier svänger mer i värde finns det tillfällen då det kan vara bra att minska risken i sin portfölj genom att öka inslagen av ränteplaceringar.

– Det ena är om man sparar till något särskilt, till exempel pension eller ett bostadsköp. Då kan det vara läge att minska risken i takt med att man närmar sig

pensionen eller köpet. Ett stort börsfall nära inpå kan annars få väldigt stor påverkan, säger Lars Bredenberg.

– Det andra är om man av aktiva skäl vill höja eller sänka räntedelen utefter hur man tror att marknaden kommer att gå, fortsätter han.

Det som brukar brytas ned i två: ränterisk och kreditrisk. Ränterisk är risken att räntan går upp eller ned och långa löptider är här känsligare än korta löptider. Kreditrisk är risken att den som har lånat pengar inte betalar tillbaka. För stater som Sverige, som har en egen valuta, bedöms den risken som obetydlig. Därför kallas räntan som staten betalar för den riskfria räntan och den är just nu väldigt låg.

IKC Avkastningsfond som främst fokuserar på kreditrisk, vilket betyder att den investerar i företagslån med kort löptid. Vid varje givet tillfälle finns det lån till ungefär 70–90 olika företag i fondens portfölj,

”

Man blir alltid glad av att få en utmärkelse. Det är hedrande och ett tecken på att vi har lyckats få bra avkastning i relation till risknivån”

så förvaltningsarbetet präglas av mycket möten, säger Bredenberg.

IKC Avkastningsfond som byggsten i en portfölj och behöver därför vara stabil samtidigt som den bidrar med viss avkastning. Under 2017 var avkastningen drygt 3 procent efter avgifter, vilket gör den till ett attraktivt räntealternativ i en diversifierad portfölj. Nyligen gick den också pris i

den prestigefyllda branschavlingen Lipper Fund Awards som bästa fond i sin kategori de senaste tre åren.

– Man blir alltid glad av att få en utmärkelse. Det är hedrande och ett tecken på att vi har lyckats få bra avkastning i relation till risknivån, säger Bredenberg.

Bioservos handske vill greppa industrimarknaden

• • •

Bioservo grundades 2006 av två professorer som hade en idé om en mjuk och funktionell robohandske som skulle kunna hjälpa personer med svaga händer. Den första produkten lanserades 2013 och riktade in sig på sjuk- och hälsovårdssegmentet. 2017 uppdaterades den under namnet Carbonhand. Tekniken, som bolaget kallar Soft Extra Muscle, bygger på en kombination av robotik, mekatronik och kunskap om neurologi i ett mjuk exoskeleton.

– Det är egentligen som att lägga på ett extra lager muskler på kroppen, inkluderat artikulära sensorer, vilket är helt unikt. Det finns hårda exoskeleton på

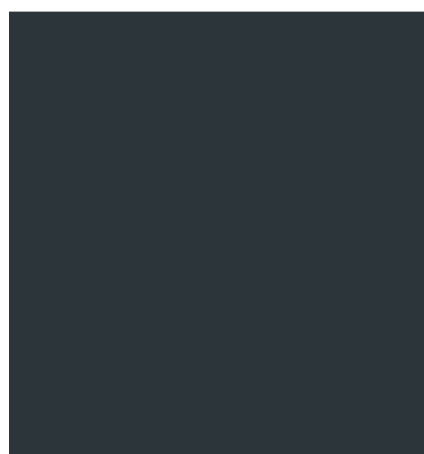
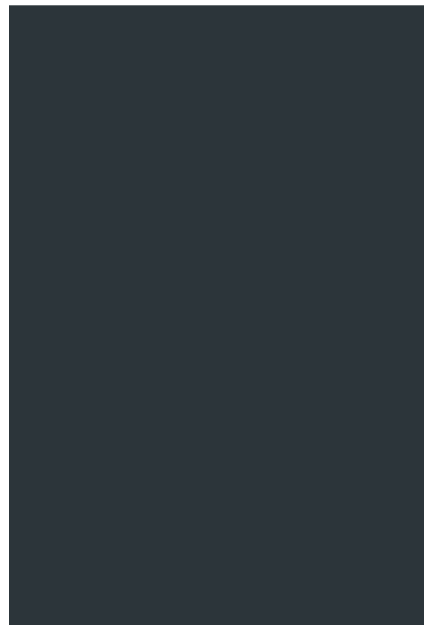
”

A färsmodellen för bolaget ser lite olika ut beroende på segment. Inom hälsovård får patienten handsken finansierad via till exempel arbetsförmedlingen eller försäkringskassan. Inom industrin kan ett system delas mellan olika skift medan handsken är personlig och en förbrukningsvara.”

marknaden, men det är inte samma sak. Ett mjukt exoskeleton ökar stabiliteten och ger användaren en högre grad av självkontroll, säger Landgren.

2018 lanserade bolaget en handske med namnet Ironhand för användning inom industrin. Syftet är att förebygga arbetsskador hos personer med greppintensiva arbetsuppgifter.

– Det var General Motors och Nasa som ville vidareutveckla en robohandske för astronauter så att den kunde användas av GM:s medarbetare. I det arbetet stötte de på våra patent och det hela slutade med att de 2016 gav upp draget att utveckla handsken till oss, säger Landgren.

Erik Landgren

• %Š
... •
ž " Š €'• ... f ‡ €
f ' € •

ser lite olika ut beroende på segment. Inom hälsovård får patienten handsken finansierad via till exempel arbetsförmedlingen eller försäkringskassan. Inom industrin kan ett system delas mellan olika skift medan handsken är personlig och en förbrukningsvara. Dessutom vill bolaget sälja konsulttjänster för att utvärdera behovet och mjukvarulösningar för att kontinuerligt mäta och följa upp risker för arbetsskador.

– Inom industrin bedömer bolaget som enorm och något hot från automatiseringen ser man inte.

– Nej, det tycker jag inte. Just nu kommer företagen till oss och är nykna över hur de kan implementera exoskeleton i delar av de manuella momenten på fabriksgolvet. En del produktionsmoment behöver mänsklig expertis och här är Bioservos erbjudande attraktivt, säger Landgren.

BIOSERVO

• • •
• • •
• • •
• • •
• • •
• • •
• • •
• • •
• • •
• • •

Ny teknik guidar bankkunderna till smartare beslut

ceringar med lite lägre avkastning, som Collectors digitala sparkonton, och en del i mer riskfyllda placeringar, som aktier. Aktiemarknaden är dock något som kan upplevas svårt och komplicerat.

– Vi vill göra det enkelt, med smarta lösningar som gör det lite roligare att spara. Vår nya app Spira är ett bra exempel på produktutveckling där vi har gjort det enkelt och smidigt att spara i aktier, säger Liza Nyberg.

Den nya app för aktiespar som tagits fram tillsammans med Aktieinvest. Via Spira kan man månadsspara i en portfölj av bestående av sju noterade investmentbolag. För det betalar man 25 kronor per insättning.

– Det är inga komplicerade eller dolda avgifter som man behöver jämföra. Du betalar kort och gott 25 kronor per insättning för att få exponering mot aktiemarknaden, säger Liza Nyberg.

Spira tänkas utöka med fler portföljalternativ att spara i. Kanske portföljer med bolag utvalda efter olika hållbarhetsparametrar. Klart är att

”

I den första versionen av Collectors app kan man följa sina engagemang – delbetalningar, kreditkort, sparande och privatlån.”

kunderna kommer att bestämma. Kärnan i hur Collector produktutvecklar är snabba lanseringar och kontinuerliga förbättringar baserat just på återkoppling från kunder, vid sidan av egna erfarenheter.

Arbetar man med en stor IT-avdelning utan ett ”så här gör man på banken”-tänkande har Collector stora möjligheter att vara snabba i produktutvecklingen. Spira, som Collector tillsammans med partnern Aktieinvest

på väldigt kort tid kunde ta fram, är ett jättebra exempel på det, enligt Liza Nyberg

att bli en nyckel för banken i framtiden, menar hon. Utvecklingen på det tekniska området inom finansbranschen går snabbare än någonsin och morgondagens konkurrenter kanske inte ens finns idag. Nästa steg är att utveckla tjänster som gör det lättare för kunder att spara till något specifikt och där har Liza Nyberg flera idéer.

– Att låta bli det där spontana inköpet är kanske det bästa sättet att spara. Där kan man få ganska mycket pengar över, säger hon.

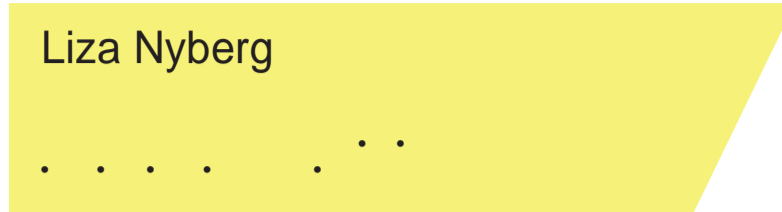
att utveckla en lösning. Här finns det stora möjligheter inom det som kallas gamification – att utnyttja spelmekanismer för att göra vardagliga händelser lite mer spännande. I fallet sparande tror Liza att det handlar om att med appen hjälpa kunden att visualisera vad det är man sparar till och visa resan dit.

– Till exempel, ska jag verkligen lägga så mycket pengar på ka e varje månad?

•
•
•
•••

För många människor är sparande, privatekonomi och bankärenden förknippat med stor olust. De flesta vet någonstans att det är viktigt, men många saknar intresse. En nyckelfråga för Collector Bank är därför att göra att sparande till en positiv upplevelse. Och vägen dit går via att förenkla.

om att förenkla valen. Genom att ge en bra grund i form av att ha en del av sitt sparande i säkra pla-

”

Här finns det stora möjligheter inom det som kallas gamification – att utnyttja spelmekanismer för att göra vardagliga händelser lite mer spännande.”

Och där vill vi vända på det. Man ska inte se det som att man avstår på en semesterresa utan att man kommer närmare den där semesterresan, säger Liza Nyberg.

Den senaste versionen av Collectors app kan man följa sina engagemang – delbetalningar, kreditkort, sparande och privatlån. Tanken är att använda informationen som finns om varje transaktion för att visualisera vad man lägger pengar på och baserat på det hjälpa kunden att ta smartare beslut.

Men hur förändras relationen med banken? Banken håller på att förändras, tror Liza Nyberg. Idag har de allra mest avancerade bankrelationer och regleringar som införts har gjort det lättare att byta bank eller att välja olika tjänster hos olika banker. Det ställer nya krav på de som vill ha kundernas förtroende.

– När man kollar på hur människors relation med banken förändras så flyttas den mer och mer till mobilen. Ska man då välja att ha Collector som bank och använda vår app så måste den vara smart, enkel och lustfylld att använda, säger Liza Nyberg.

Erika Eliasson

Hos Lendify blir spararna sina egna banker

soner och det som vi tillför är att den även öppnas upp för privatpersoner. I och med att det finns en vana bland professionella investerare att placera kapital i den typ av lån som vi erbjuder har vi valt att vända oss till professionella investerare som har investerat 700 MSEK i lån via vår plattform. Vi har respekt för att det tar längre tid att etablera detta tillgångsslag bland privatpersoner men det är att tillgängliggöra tillgångsslaget till privatpersoner som vi brinner för, säger Lendifys chef för investor relations Erika Eliasson.

utan säkerhet i Sverige uppgår till ca 200 MDKR och 65 procent av marknaden har storbankerna och resterande del har nischbankerna. Det är en väl etablerade marknad och det finns en mycket väl utvecklad infrastruktur för detta i Sverige. Konceptet P2P lending eller marketplace lending innebär att man som privatperson investerar i en korg av lån till andra privat-

”

Lendify arbetar med annuitetslån så alla låntagare måste betala tillbaka sina skulder och amortera på månadsbasis vilket innebär att du som investerare månadsvis för löpande återbetalningar som du kan välja att ta ut som likvida medel eller att återinvestera i nya lån.”

personer som lånar kapital och dockar in i en redan etablerad struktur. Onödiga mellanhänder tas bort och din avkastning blir väsentligt högre än vanlig banksättning då räntegapet kapas. Lendify arbetar med annuitetslån så alla låntagare måste betala tillbaka sina skulder och amortera på månadsbasis vilket innebär att du som investerare månadsvis för löpande återbetalningar som du kan välja att ta ut som likvida medel eller att återinvestera i nya lån. Lendifys autoinvestkonton investerar i portföljer med minst 40 olika låntagare för att sprida risken. Den normala låntagaren är 44 år, tjänar 400 000 kronor per år och äger sitt boende.

Har några av landets främsta entreprenörer som ägare och har tillstånd från Finansinspektionen.

– Blancolånmarknaden är bara i Sverige värd 200 miljarder kronor och storbankerna har 65 procent av marknaden. Det är en mycket lönsam oligopolliknande marknad. Vår metod

”

Vi erbjuder endast kreditvärdiga låntagare att låna. Endast ca 10 % av de som ansöker om lån via vår plattform får låna.”

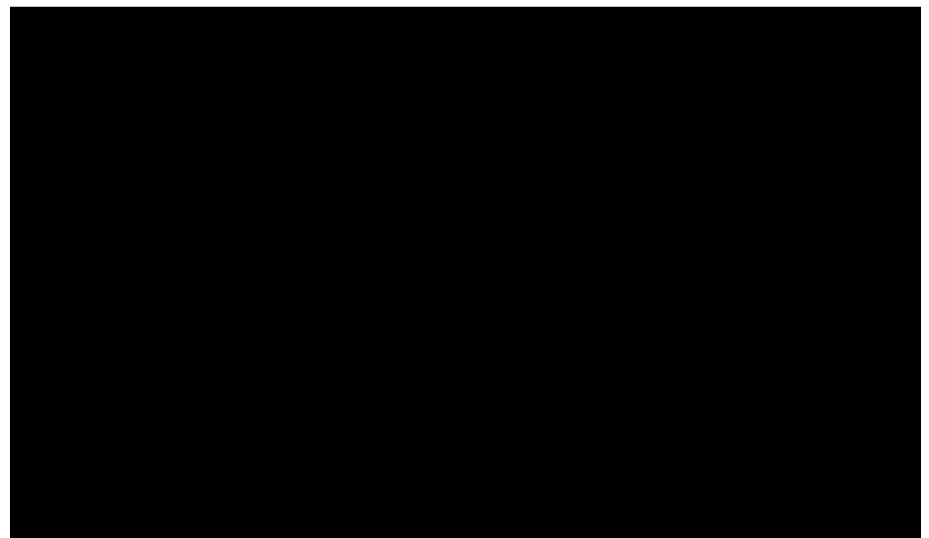
gör ju spararna till banker. Istället för att räntemarginalen går till banken går den till låntagarna och investerarna. Vi vill absolut inte öka svenskarnas skuld sättnings utan vi vill förbättra svenskars ekonomi genom att ge investerarna bättre avkastning och låntagarna lägre ränta istället för att bankerna ska göra miljardvinster, säger Erika Eliasson.

– Vi erbjuder endast kreditvärdiga låntagare att låna. Endast ca 10 % av de som ansöker om lån via vår plattform får låna. Vi tar starkt avstånd från korta lån liknande sms lån med skyhöga räntor. Vi har byggt en gedigen kreditbedömningsprocess som har blivit genomlyst av både Finansinspektionen och professionella investerare. Som investerare i någon av våra Autoinvestkonton investerar du i en korg av lån och där vi sprider riskerna mellan era olika låntagare. Avtalet är mellan investerarna och låntagarna och skulle Lendify mot all förmodan

inte kunna driva sin verksamhet vidare har vi avtal med en av Europas största kredithanteringsföretag, Lindor, som då går in och tar över hanteringen och administrationen av lånen vilket innebär att investerarna fortsätter att få sina återbetalningar. Lendify avsätter även egna medel i en så kallad Kreditförlustfond som inte är en garanti men en buffert som finns till för att täcka upp insatt kapital om kreditförlusterna ökar.

Kreditförlusterna gällande blacolån är i Sverige relativt låga och förutsägbara. Historiskt sett har de legat runt ca 1 procent och under finanskrisen 2008-2009 dubbades kreditförlusterna till 2 procent. Den genomsnittliga årsavkastningen på Lendifys plattform har legat på ca 6 procent efter avgifter och kreditförluster. Skulle kreditförlusterna varit det dubbla skulle årsavkastningen blivit cirka 5 %. Avkastning i förhållande till risk är väldigt hög i tillgångsslaget. Det vet banker och professionella investerare. Vår uppgift är att få vanliga sparare att förstå fördelarna.

- € ▲
•
f - € ,

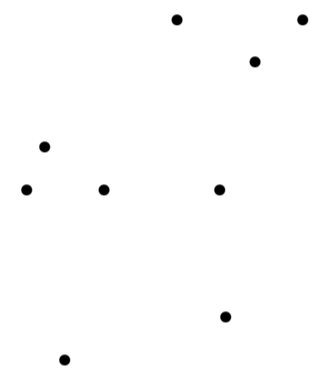

Ishtar Touailat

Framtidens sjukvård utvecklas med AI

– Tieto startar Europas första AI-accelerator

Under många år har Tieto varit en stor del av den snabba digitaliseringen av den offentliga sektorn i Norden, både genom olika projekt och som katalysator för olika startups. I Finland har Tieto exempelvis varit drivande i projekt som med hjälp av AI ska motverka socialt utanförskap och segregation. Genom att kombinera stora mängder data kan man snabbare identifiera vilka grupper som behöver hjälp.

– Genom AI-teknik kan vi också förutse vilka grupper som är på väg in i våldsrelaterade situationer, droger eller kriminalitet. Det kan bli ett kraftfullt verktyg för att myndigheterna ska kunna arbeta proaktivt, berättar Ishtar Touailat, Innovationschef på Tieto.

AI- och datainkubator med startups inom alla industrier och domäner, allt från nansuell sektor till skogs- och tillverkningsindustrin. Två exempel från Tietos egen inkubatorverksamhet är bolagen Intelligent Wellbeing och Empathic building. Intelligent Wellbeing är en molnbaserad tjänst för hälso- och sjukvården där man automatiserar tidskrävande moment. Empathic building, å andra sidan, är en digital service- och designplattform som fokuserar på att förbättra välmåendet hos anställda.

– Det vi gör inom AI och sjukvården just nu är det skarpaste som sker i hela Europa, säger Ishtar Touailat.

stort företag med en kraftfull organisation som kan vara en effektiv katalysator för att kommersialisera ny teknik.

– För oss är det viktigt att vara en nära del av den senaste tekniken. Vi har örat mot marken för att fånga upp spännande entreprenörer som har banbrytande idéer, konstaterar Ishtar Touailat.

Det är också här som AI-acceleratorn kommer in i bilden – den första i sitt slag i Europa.

– Vi startar acceleratorn för att stötta svenska startups att ta fram AI-lösningar till hälso- och sjukvården, säger Ishtar Touailat.

tolv veckor långt där deltagarna ska kunna utforska möjligheterna med den senaste tekniken och i förlängningen få ut funktionella tjänster på marknaden.

– Vi fokuserar på "a-ärens" från dag ett och att ta fram en produkt som ligger nära marknaden.

är ett viktigt inslag och deltagarna kommer därför att få daglig coaching i viktiga områden som design thinking och maskininlärning.

– Detta gör vi tillsammans med våra kunder från första dagen för att koppla på a-ärens och värdeskapandet.

”

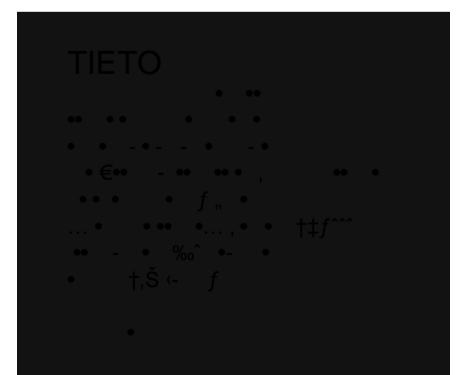
Vi startar acceleratorn för att stötta svenska startups att ta fram AI-lösningar till hälso- och sjukvården

få tillgång till Tietos kunder och får möjlighet att testa sina idéer och tankar mot riktiga användare och identifiera problem för att utforma en MVP eller prototyp. Fyra svenska startups har hittills antagits i programmet som drog igång nu i april: Byon8, Salus Mea, CE-check och Head Lite.

– Denna omgång är helt inriktad på hälso- och sjukvården, men nästa tillfälle släpper vi in andra industrier. Då kommer programmet exempelvis

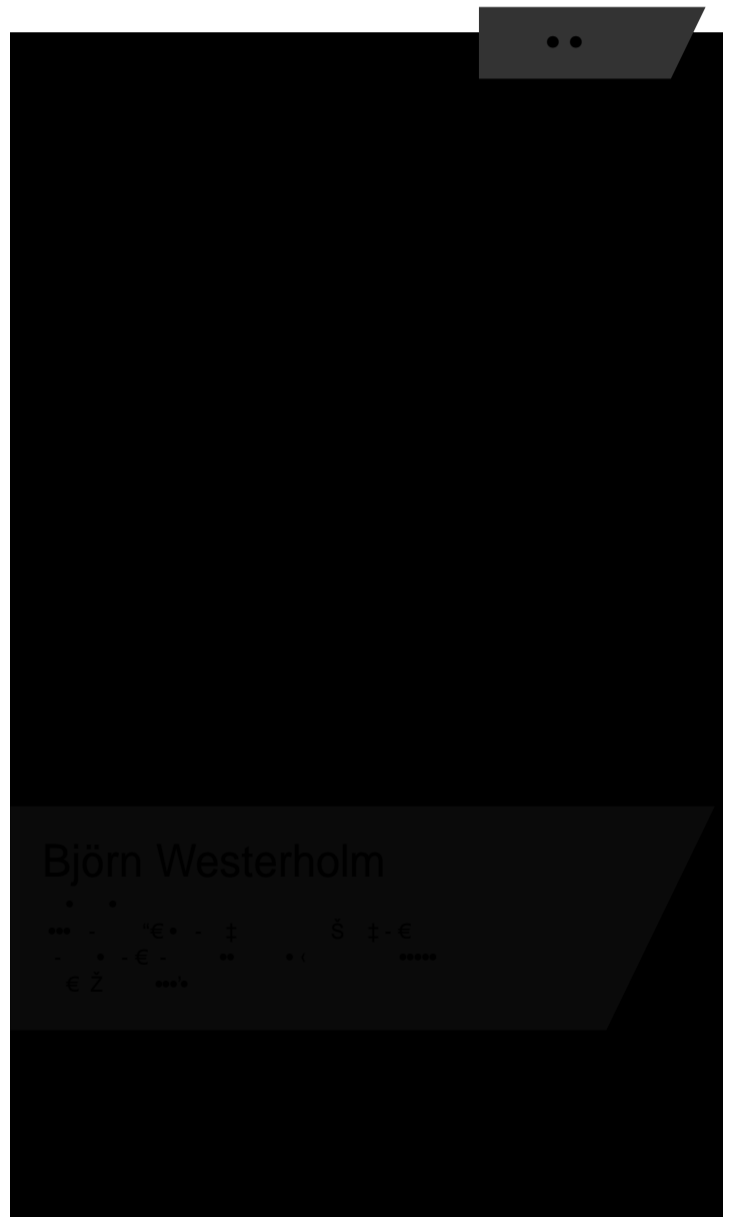
kombinera nansuell sektor och hälsa, som är mycket spännande domäner att utforska, konstaterar Ishtar Touailat och fortsätter:

– Vi umgås med tanken att starta en hybridaccelerator i framtiden, med exempelvis den nansuell sektor, olja/gas, energi eller tillverkningsindustrin. Det finns en häftig kraft i den nya tekniken och en acceleratormiljö är det bästa sättet för att realisera bra idéer.

MyFC:s bränsleceller ska komplettera batterier

• • •

MyFC grundades 2005 som en spin-off från bränslecellsforskningen vid KTH i Stockholm och är idag en världsledande tillverkare av mikrobränsleceller. Bolaget breddar nu sin strategi och genom att integrera sin teknik, med sin unika kombination av bränslecell och bränsle, i konsumentelektronik jämte försäljningen av den egna powerbanklösningen JAQ Hybrid och projekten i bilindustrin.

– Skälet till att vi gör det här nu, är att idag är tekniken mogen. Det är nu vi kan ta tekniken till andra varumärken, det är nu vi kan forma bränslecellen och hybridiseringstekniken precis så som marknaden efterfrågar, säger Westerholm.

industrier, bland annat en av världens största mobiltelefonstillverkare, och möts där av ett stort intresse.

dagens batterier inte har blivit särskilt mycket bättre jämfört med 10 år sedan – det finns ett teoretiskt tak för hur effektiva batterierna kan bli och det taket är man nu nära. Samtidigt har telefonerna, för att ta ett exempel, blivit mer och mer kraftfulla. Då din gamla Nokia behövdes laddas en gång i veckan, behöver din smartphone laddas en gång om dagen. I takt med att mobilerna blir mer och mer kraftfulla, när man snart en punkt då det inte ens räcker med att ladda en gång per dag. Då krävs det kompletterande lösningar som bränsleceller.

– Inom något enstaka år tror vi att vi kan konkurrera på riktigt med litjonbatterier avseende vikt, pris och volym. Men det betyder inte att vi vill att en mobiltillverkare ska ersätta batteriet med

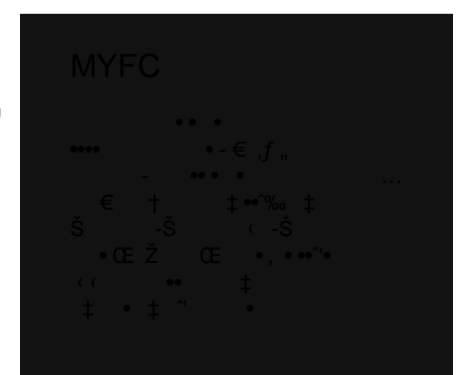
”Energibehoven ökar och samtidigt kan batterier bli svårare och dyrare att köpa in när bilindustrin elektrifieras. Då står vi redo med en mogen teknik.”

en bränslecell, vi tror på en samexistens av båda teknikerna, säger Westerholm.

batterier kan ge ifrån sig energi mycket snabbare än en bränslecell, vilket ibland krävs i en telefon där någon använder kamera med blixtp

en i bil som ska göra en omkörning. Kombinationen av bränsleceller och batterier tror Westerholm kommer att bli mer och mer intressant i framtiden.

– Energibehoven ökar och samtidigt kan batterier bli svårare och dyrare att köpa in när bilindustrin elektrifieras. Då står vi redo med en mogen teknik, säger Westerholm.

Sara Ellsäter

Johan Berlitz

Jämställda bolag en bättre investering

Jämställda ledningar är bredare, vilket innebär att de gör bättre riskavvägningar, sysselsätter sitt kapital på ett mer långsiktigt hållbart sätt och kommer i framtiden att ha lättare att attrahera kapital. Vi tror att hållbarhetsaspekten är avgörande för framtiden på era olika sätt och har därför även integrerat hållbarhetskriterier i vår förvaltning, säger Sara Ellsäter.

Fler kvinnor i styrelserummen har länge varit på tapeten som rena rättvisefrågor, vilket sällan ger dem högsta prioritet. Men samma värderingar visar sig även bidra till företags konkurrenskraft, lönsamhet och tillväxt.

– Bolag som är jämställda tenderar att vara mer lönsamma på sista raden. Det är både lönsamt att spara i jämställda bolag, samtidigt som man är med och påverkar näringslivet det vill säga företagen, och då även samhället i en riktning att bli mer jämställt. Jämställda bolag tar till vara på all kompetens och fattar bättre långsiktiga hållbara beslut, än bolag som är icke jämställda, fortsätter Sara Ellsäter.

Jämställda Fonder har tagit del av analysen från bland andra McKinsey och EY som, som belyser hur ett mer jämställt agerande bevisligen bidrar till bättre resultat. En studie av McKinsey "Diversity

Matters", visar statistisk korrelation där diversifiering bidrar till enklare rekrytering av toptalanger och effektivare beslutsfattande. McKinsey identifierar ett starkt samband mellan jämställdhet och lönsamhet i studien "Delivering through Diversity" som visar att den högsta kvartilen jämställda bolagen har 21 % ökad sannolikhet att ha bättre lönsamhet än snittet av undersökta bolag.

”Pengar är makt, och makten sitter hos oss konsumenterna och spararna. De val vi gör idag, gör långsiktig skillnad.”

Jämställda bolag under de senaste tre åren har givit dubbelt så mycket tillbaka till aktieägarna som snittet på Stockholmsbörsen. De jämställda bolagen har de senaste tre åren haft en kursutveckling på 65 procent, samtidigt som Stockholmsbörsens (OMXSPI) haft en utveckling på 32 procent. Nordea presenterade i februari i år en analys "Diversity as a

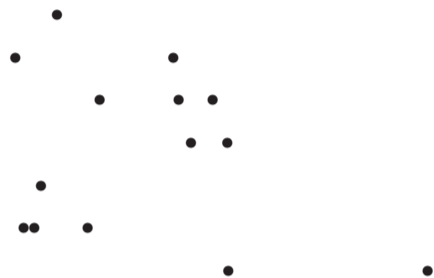
value Driver" som visar att avkastningen på eget kapital är betydligt jämnare för jämställda bolag, vilket i sin tur innebär att de bolagens aktier, sett över en 17-års period, går betydligt bättre på börsen.

GENERELLA SPÅRTIPS

Jämställda Fonder brinner för frågorna om jämställdhet i näringslivet, vad forskningen visar, kapitalets makt och vad kundkraft kan innebära. De menar att alla konsumenterna har ett ansvar att göra aktiva medvetna val, till exempel genom att källsortera och tänka hållbart vid val av mat och kläder – precis samma sak gäller vid sparande. Trenden är att man vill spara sina pengar i de bolag som "gör rätt" och som man delar sina värderingar med. Pengar är makt, och makten sitter hos oss konsumenterna och spararna. De val vi gör idag, gör långsiktig skillnad säger Sara Ellsäter Marknadschef på Jämställda Fonder.

– Den samlade kompetensen hos

Det viktigaste är att komma igång

Det är hopplöst att försöka tjäna marknaden. Sätt av 5-10 procent av din lön, välj ut några breda fonder med olika inriktning från duktiga fondbolag, börja månadsspara, investera på lång sikt (minst 5 år) och låt det ticka på. På så vis sprider du också risken.

Det pratas så mycket om fondernas förvaltningsavgift och att den måste vara låg. Jag vågar påstå att det är avkastning som är det viktigaste i en fond. Vad många inte verkar vara medvetna om är att avgiften dras från avkastningen med 1/365-del om dagen, vilket innebär att när avkastningen visas är avgiften alltid dragen. Att fonden har en låg avgift är inget skydd, billiga fonder kan också gå dåligt. Missförstå mig inte - avgiften spelar absolut roll för hur hög avkastningen

” Den bästa investeringen är naturligtvis den som ger högst avkastning till lägst risk, varför man ska sträva efter en hög riskjusterad avkastning. ”

blir då en hög avgift åter upp avkastning en över tiden. Men en duktig aktiv förvaltare kan överträffa det. När du tittar på avgiften, titta på den totala avgiften/årliga avgiften och inte på förvaltningsavgiften. En del fonder har ytterligare avgifter, exempelvis prestationsavgift.

Jessica Walter

...
...-€, ...
... € ...
... f ...
... f ... € ...
... f ... % ...
... € ... % ...

En aktivt förvaltd fond behöver en eller flera dedikerade förvaltare som tar egna aktiva beslut eftersom våra fonder inte följer index, vilket innebär att förvaltaren måste vara väldigt insatt i många bolag och branscher som tar mycket tid i anspråk. Våra förvaltare på ODIN träar ofta bolagsledningen i de bolag vi investerar i, ibland flera gånger om året, de träar analytiker, de läser på om olika bolag, de utvärderar risker, de sitter i timmar med kvartalsrapporter och årsredovisningar och de reser en del för att träffa bolagen vilket naturligtvis kostar pengar.

för framtida avkastning, men fonder som avkastat bra historiskt brukar statistiskt sett fortsätta att avkasta bättre över tiden. Välskötta fonder med en sund investerings filosofi fortsätter ofta att vara välskötta över tiden.

Alla investeringar innebär alltid en risk. Ingen vet hur framtiden blir. När man pratar om risk i investerings-sammanhang avses att avkastningen alltid är osäker. Avkastningen är den ersättning man får för att ha haft sina pengar investerade i något med risk. Är investeringen helt riskfri är

ersättningen låg, exempelvis ett sparkonto i en svensk bank. Om investeringar med högre risk alltid gav hög avkastning skulle de per definition inte vara hög risk. Risk är väldigt personligt och man kan bara utgå från sig själv. Den bästa investeringen är naturligtvis den som ger högst avkastning till lägst risk, varför man ska sträva efter en hög riskjusterad avkastning. (Detta mått kallas Sharpe-kvot, läs gärna mer om det på odinfondernews.se)

På små aktiva marknader som Sverige och tillväxtmarknader lönar det sig oftast att

köpa aktivt förvaltade och på stora marknader med hård konkurrens som USA kan indexfonder vara bra på lång sikt.

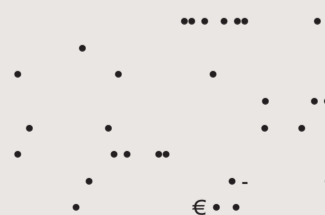
Bra aktivt förvaltade fonder är värda sitt pris om de presterar bra. Duktiga aktiva förvaltare försöker varje dag slå index, en indexfond går varje dag lite sämre än index då de ofta tar ut en avgift. En indexfond ska bara skugga det indexet fonden valt och den sköts mer eller mindre automatiskt. Det görs inga egna analyser om vilka aktier som är bra eller dåliga. Det innebär naturligtvis mycket lägre kostnader och då också en lägre avgift för kunden. Indexfonder investerar inte i små

och medelstora bolag, vilka över tid har gett en klart bättre avkastning än stora bolag. Vill man göra det enkelt för sig kan det vara bra att välja en aktiv och bred fond som investerar i både små och stora bolag. Det har historiskt visat sig vara en bra idé.

Avsätt lite tid för att lära dig grunderna i fondsparande. Lyssna på expertis och ta gärna tips av andra, men låt ditt eget sunna förnuft fatta investeringsbesluten. Du kan ha en helt annan tidshorisont, risknivå och ekonomiska situation som den du jämför dig med. Ett eget sparande ger en stor trygghet och många möjligheter.

Stort lycka till!

ODIN FONDER

Sasja Beslik

• • • • •
• • • • •
• -€

Bättre avkastning med hållbara investeringar?

ser så bra. Du kanske kan köra bil och gå över gatan men du ser inte allt som du behöver se för att kunna ta informerade beslut. Hållbara investeringar är då som ett par glasögon som hjälper dig till bättre beslut och förhoppningsvis en bättre avkastning, säger Sasja Beslik.

sin fondförvaltning sedan många år tillbaka en analysmodell som möjliggör att man kan titta på kvalitativa risker i bolag, risker relaterade till miljö, socialt ansvar och a ärsetik, som en vanlig traditionell aktieanalys normalt förbiser. Med modellen kan Nordea se vilka av dessa risker som inte prissätts ordentligt av marknaden och därmed undvika att investera i dessa bolag.

• •
investeringar
får du sällan hela bilden. Jag brukar jämföra det med att det är som att du inte

”

Jag brukar jämföra det med att det är som att du inte ser så bra. Du kanske kan köra bil och gå över gatan men du ser inte allt som du behöver se för att kunna ta informerade beslut.”

BP som råkade ut för en katastrofal olycka när oljeriggen Deepwater Horizon exploderade och sedan sjönk 2010. Olyckan gjorde att 4,9 miljoner fat olja okontrollerat öddade ut i den mexikanska golfen och orsakade enorma skador på både djur- och a års liv. För BP som bolag innebar olyckan en halverad aktiekurs och, några år senare, över 18 miljarder dollar i böter.

– I BP-fallet tittade vi på hur hälsa och säkerhet hanterades i ett företag där man hade allt högre takt på utvinning en. Hälsa och säkerhet är A och O i ett oljebolag, det vet vi sedan Exxon Valdez även om många har glömt det. Det vi såg i BP var att deras satsningar på hälsa och säkerhet minskade samtidigt som

oljeutvinningen ökade, säger Beslik.

– Då kommer man förr eller senare till en punkt då det smäller. Du vet inte när det kommer att smälla, men du vet att det kommer. Då måste vi som investerare ha tillräckligt mycket tro på oss själva för att kunna ta det, ofta ganska obekväma beslutet, att agera innan marknaden agerar. Men det är också då man tjänar pengar, när man agerar innan marknaden har prissatt det, fortsätter han.

risker som i fallet BP – eller Telia, Facebook och Volkswagen för att ta andra exempel – kan hållbara investeringar användas som ett sätt att påverka företag i en positiv riktning. Genom vårt pensionssparande är de mesta svenskar investerade i aktier och då kan valet av en fond med en hållbar investeringsinriktning göra mycket mer för klimatet än att privat välja bort bilen och äta mindre kött, eftersom företag och deras verksamhet påverkar miljön så mycket mer än en enskild privatperson.

– Via dina pensionspengar äger du aktier i bolag och då äger du också deras utsläpp. Räkna vi på det i Sverige kan vi se att investera hållbart och investera i bolag som inte förorenar är 27 gånger mer

effektivt än att panta burkar, äta mindre kött och inte ha någon bil, säger Beslik.

... bort bolag som inte agerar hållbart ur ett socialt och miljömässigt perspektiv och att söka sig till bolag som är duktiga på de frågorna, kan man alltså åstadkomma mycket mer än vad de mesta känner till, menar Beslik.

• att förorenande bolag får svårare att finansiera sig då marknaden väljer bort dem. Med dyrare finansiering kommer det att investeras mindre och med tiden blir det allt svårare att klara konkurrensen. Samtidigt får hållbara bolag lättare tillgång till finansiering vilket bidrar till en positiv spiral.

– Du som individ kan alltså åstadkomma mycket större förändring, 27 gånger mer, genom den här inbyggda mekanismen – att genom ditt sparande välja bort bolag som är dåliga på att hantera dessa hållbarhetsfrågor ur ett långsiktigt perspektiv och att aktivt välja de bolag som är bra på det, säger Beslik.

• • sparare välja hållbara fonder och ligga på sin bank genom att ställa

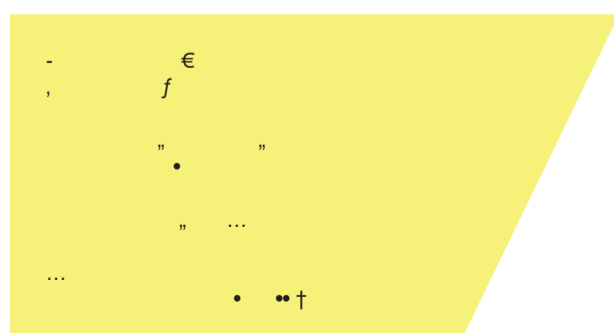
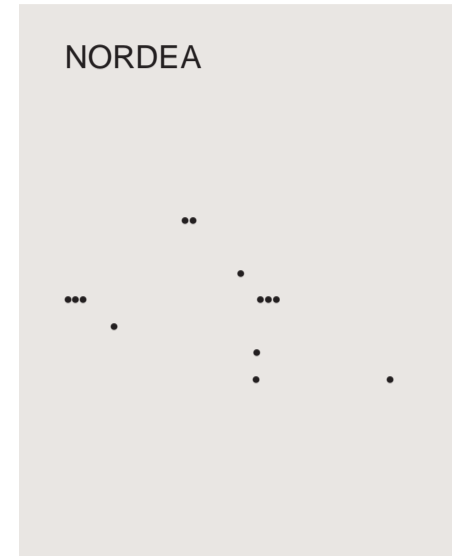
”

Det finns en väldigt kraft i detta. Genom att ligga i so fan och låta pengarna jobba för dig på den enda globala marknaden som finns, finansmarknaden, så kan du åstadkomma mycket större förändring än att köra mindre bil och äta mindre kött.”

frågor om hållbarhet och hur de arbetar med att till exempel sänka en fonds koldioxidavtryck, så kan man göra mycket.

– Det finns en väldigt kraft i detta. Genom att ligga i so fan och låta pengarna

jobba för dig på den enda globala marknaden som finns, finansmarknaden, så kan du åstadkomma mycket större förändring än att köra mindre bil och äta mindre kött, säger Beslik.

Observera att en fonds historiska avkastning inte är en garanti för framtida avkastning. Värdet på dina fondandelar kan både öka och minska till följd av marknadens utveckling och det är inte säkert att du får tillbaka hela det insatta kapitalet.

Fullständig information om Nordeas fonder finner du i fondernas Faktablad och Informationsbroschyrer. Faktablad, Informationsbroschyrer, samt hel- och halvårsrapporter finns på nordea.se/fondinfo samt på Nordeas bankkontor.

0|W 0ROO\ \$. \$

63\$5*5,6(1

(Q |SSHQKMIUWOLJ LQWHUYMX RP VSDUDQGH RFK Venedig.

6SDUJULVHQ IU HQ NIQG SRÄÅ OIOM G H V W V I R D G S S D U P H O V H U R R P D Q M L W I N D V W D G -DJ YLOO
VDPPD 9L Sn)RQGPDUNQD QG H C R F K I P I D Q O I L Y W W M L O J H Q R P & D Q D O * U D Q G H L H Q J R Q G R O P
Q\ÅNQD Sn DWW OIUD NIQQH KHQQH EIWWUH RFK IJUORYD PLJ PHG PLQ VÐPER PHGDQ J
VWIPGH WUI• Sn HWW NDIP Vilket är ditt bästa spår? HUYMX GROMIUHQ VMXQJHU RSHUD YLONHQ

Hej Spargisen, berätta lite om dig själv, vem är du?

Jag är 25 och växte upp i Hultsfred,

Ä\WWDGH WLOO 6WRFNKRO PUIYU DMHW PSDXK d B D Vn KDU GX VSDUDW

RFK MREEDU QX VRP WHVWUXQVRFK NMD 0 D W M W P n Q D G D W W O I J J D S n

VINUDUH Sn HWW ,7 IJUHW DRJGHU 'HW EOLU NU Sn HWW nU 2FK

Varför sparar du?

\$OOW IU Vn G\UW L 6WRFNKROP HQ OIJHQKHV

NRVWU ÅHUD PLOMRQHU Ranta på Måta sörger X W D G A det?

SOXJJHW RFK WRJ H|DPHQ* R R K O E I G H D G M I O Y V n X S S W I E N H U G X D W W G H W

MREED KDGH MDJ SO|WVOIUWV WUGHQ J Q J H W V R Q G H X Q G H U Y H U N

P\FNHW SHQJDU Sn OIQHNRQWRW 'HW BOR: (WWD L DQGUDKDQG Sn 0DULD

NIQGHV VRP HWW EUD WL O I a i O e s j u a n w a E I U M D W R U J H W 6 | G H U P H G P L Q V D P E R

VSDUD 6n QX PnQDGVVSDUDW I M D J G L X I R Q G H H U J R R J O D P O P Q X P A L W H U V V I N U D U H L Q R P , 7

LQJHQWLQJ PHG VSDUDQGH H O B W S H O D W N \ Q W K L E D Q G

Varför fonder?

\$WW VSDUD L PDGUDVVHQ IU GnOLJW DWW

VSDUD Sn OIQHNRQWRW I C R P W O X W N D W W U I U O I V D U Q D Q I A N Q D S n Y D G

VSDUD L DNWLHU IU VYnU U s p a r a t i l d e m r o m s e d u d m ? I N S T A G R A M : # s p a r g i s e n

IRQGHU IU SHUIHNW -DJ Å E N K M I e S H U Y R P D W W U H V D F A E L O O) R Q G H G L U N R F K G H Q V H

)RQGPDUNQDGHQ VH DWW E C R P P I D W J R Q O D G R F K I J U I I U G D Y Y I U O G H Q V

FAKTARUTA
ÄLDER: 25
FÖDD OCH UPPVÄXEN I: Hultsfred
BOR: (WWD L DQGUDKDQG Sn 0DULD
WRUJHW 6|GHU PHG PLQ VÐPER
P O P Q X P A L W H U V V I N U D U H L Q R P , 7
H O B W S H O D W N \ Q W K L E D Q G
BÄSTA FILM: 1\FNHOQ WLOO IULKHW
BÄSTA TV-SERIE: Billions
INSTAGRAM: #spargisen

